

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини та медсестринства

Навчальний рік 2020-21

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

навчальної дисципліни «Паліативна та ХОСПІСна допомога»

Нормативний освітній компонент

Формат освітнього компонента заочний, змішаний

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма «Сестринська справа»

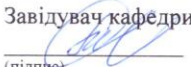
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс перший

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем терапевтичного профілю

Протокол від
"28" серпня 2020 року № 14

Завідувач кафедри
 проф.. Оспанова Т.С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол від
" 01 " вересня 2020 року № 1

Голова
 проф.. Кравчун П.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Оспанова Т.С., зав. кафедрою ПВМ №2 та медсестринства, професор, д.мед.н.
2. Семидоцька Ж.Д. професор кафедри ПВМ №2 та медсестринства, професор, д.мед.н.
3. Хіміч Т.Ю., доцент кафедри ПВМ №2 та медсестринства, доцент, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь

Семидоцька Жанна Дмитрівна професор кафедри ПВМ №2 та медсестринства, професор, д.мед.н.

Професійні інтереси: терапія, нефрологія

Контактний тел. та E-mail викладача +380951152823, zd.semydotska@knmu.edu.ua

Веремієнко Оксана Володимірівна, доцент кафедри ПВМ №2 та медсестринства, доцент, к.мед.н.

Професійні інтереси: терапія, пульмонологія, завідувача відділення пульмонології Обласної клінічної лікарні

Контактний тел. та E-mail викладача +380999188430, ov.veremiienko@knmu.edu.ua

Інформація про консультації Очні консультації: згідно розкладу кафедри на базі кафедри - обласна клінічна лікарня за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем з використанням ресурсів системи Moodle. (<http://31.128.79.157:8083/login/index.php>)

Локація. Місце проведення лекцій та практичних занять: лекційна зала та учбові кімнати кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства, і (вул. Тринклера 3)

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (9⁰⁰-11⁵⁰/13²⁰-17¹⁰ у відповідності до розкладу);

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Паліативна та хоспісна допомога» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Сестринська справа» та проекту Стандарта вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «Медсестринство»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Початок XXI століття знаменується постарінням населення, зростанням онкологічної захворюваності, поширенням СНІДУ, збільшенням числа хворих з хронічними прогресуючими захворюваннями, що призводить до появи великої групи інкурабельних хворих, що випробовують найсильніші страждання і що потребують адекватної комплексної медико-соціальної допомоги.

Прогрес медицини як науки, вдосконалення медичних технологій в останні десятиліття привели до того, що велика частина пацієнтів, які в колишні часи приречені були б на смерть, сьогодні виживають ціною свого перетворення в хронічних хворих. Як правило відходу з життя цих хворих передують кінцевий період тривалістю від декількох тижнів до декількох місяців, в якому спектр симптомів визначається не лише основним, але і супутніми захворюваннями, побічними ефектами терапії, психологічними і соціальними наслідками, пов'язаними з наявністю хронічного прогресуючого захворювання.

Проблему також загострюють складнощі, пов'язані з відходом за такими хворими, медичними обслуговуванням, добуванням знеболювальних засобів, відсутністю і дорожнечою багатьох препаратів, дефіцитом середнього і молодшого медперсоналу, нестачею транспортних засобів для здійснення допомоги вдома.

Змістом цієї вузівської програми «Паліативна та ХОСПІСна допомога» складено відповідно до основних принципів, закріплених у визначенні паліативної допомоги, цієї Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Паліативна допомога - це активна усебічна допомога пацієнтам, захворювання яких прогресує незважаючи на проведення спеціального лікування. Полегшення болю і інших симптомів, а також рішення соціальних, психологічних і духовних проблем є головним завданням.

Паліативна допомога затверджує життя і вважає смерть природним процесом; вона не має наміру ні наблизити, ні віддалити настання смерті. Її основним завданням є забезпечення найкращої якості життя пацієнта до самого моменту смерті.

Організація навчального процесу здійснюється за вимогами Європейської кредитної

трансферно-накопичувальної системи, заснованої на поєднанні технологій навчання за розділами та залікових кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження студента, необхідного для засвоєння дисципліни або її розділу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Паліативна та ХОСПІСна допомога» є комплекс теоретичних та практичних питань, спрямованих на засвоєння студентом основних принципів, закріплених у визначенні паліативної допомоги: це активна усебічна допомога пацієнтам, захворювання яких прогресує незважаючи на проведення спеціального лікування, полегшення болю і інших симптомів, а також рішення соціальних, психологічних і духовних проблем.

Метою викладання навчальної дисципліни “Паліативна та ХОСПІСна допомога” є підвищення професійних та наукових знань і навичок, що дасть можливість медичній сестрі стати конкурентоспроможною і вирішувати професійні задачі з паліативної допомоги не тільки в закладах України, а й за її межами.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до примірного навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Паліативна та ХОСПІСна допомога» здійснюється в 2 му семестрі, коли студентом набуті відповідні знання при навчанні в медичному коледжі та в бакалавраті з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біологічної та біоорганічної хімії, медичної хімії, гістології, цитології та ембріології, мікробіології, вірусології та імунології, «Обстеження та оцінки стану здоров'я людини», «Клінічної фармакології з токсикологією», «Клінічного медсестринства у внутрішній медицині», з якими інтегрується програма клінічного медсестринства. формує засади організація та здійснення студентом медсестринського процесу при роботі в ЛПЗ паліативної допомоги;

Пререквізити _____

Постреквізити _____

Послання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://31.128.79.157:8083/login/index.php>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Паліативна та ХОСПІСна допомога” є підвищення професійних та наукових знань і навичок, що дасть можливість медичній сестрі стати конкурентоспроможною і вирішувати професійні задачі з паліативної допомоги не тільки в закладах України, а й за її межами.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Паліативна та ХОСПІСна допомога ” є

1. Адекватне знеболення і купірування інших фізичних симптомів
2. Психологічна підтримка хворих і залицяння родичів.
3. Вироблення відношення до смерті як до нормального етапу шляху людини.
4. Задоволення духовних потреб хворого і його близьких. Система підтримки, що дозволяє пацієнтам жити як можна активніше до самого моменту смерті.
5. Вирішення соціальних і юридичних питань.
6. Вирішення питань медичної етики.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей: інтегральні:

Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами

компетентностей:

– інтегральна:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
10. Здатність спілкуватись іноземною мовою
11. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– спеціальні (фахові, предметні):

1. Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання
2. Навички збирання інформації про пацієнта
3. Навички виконання медичних маніпуляцій
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
5. Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань
6. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
7. Здатність до ведення медичної документації
8. Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги
9. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне)
10. Здатність до оцінки впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції
11. Здатність до проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги
12. Здатність навчати молодших спеціалістів (сестер медичних) складним навичкам догляду за пацієнтами та реалізації плану медсестринських втручань;
13. Дотримуватись правил етики та деонтології у спілкуванні з пацієнтами;
14. Знати чинні накази МОЗ України та контролювати їх виконання молодшими спеціалістами.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Володіти професійними знаннями; вміти формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 3. Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері охорони здоров'я..

ПРН 4. Застосовувати фахові знання сформовані на основі світових наукових джерел

медичної інформації.

ПРН 5. Здійснювати мотивацію та стимулювання в набутті знань з метою удосконалення власних професійних умінь, навичок.

ПРН 6. Виявляти активність, підтримувати лідерство у вирішенні проблемних питань, пов'язаних з професійною діяльністю

ПРН 7. Застосовувати етико-деонтологічні засади у професійній діяльності, з метою вирішення проблемних питань щодо особистісних переконань та етичних міркувань.

ПРН 8. Розробляти та впроваджувати плани професійної діяльності, виявляти професійні проблеми і знаходити шляхи їх конструктивного розв'язання.

ПРН 9. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей, самостійність і відповідальність у роботі..

ПРН 10. Ідентифікувати, імітувати, демонструвати та контролювати виконання професійних навичок та умінь.

ПРН 11. Розробляти заходи з профілактики захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.

ПРН 12. Застосовувати стандарти професійної діяльності.

ПРН 13. Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з хворобами цивілізації, їх вплив на здоров'я населення.

ПРН 14. Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров'я.

ПРН 15. Впроваджувати стандарти професійної діяльності

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- Комунікативні навички
- Здатність працювати в команді, спілкуватися з людьми і управляти конфліктами
- вміння оцінювати і аналізувати ситуації
- Здатність до організації, планування та ефективного виконання проєктів і завдань
- Здатність виконувати роботу професійно, відповідально
- Здатність проявляти емоційний інтелект у взаємодіях з колегами, клієнтами, з керівником, почуттям такту і своєчасності реакції.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: 223 Медсестринство	Рік підготовки:	
		2-й	-
		Семестр	
		3-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 18 самостійної роботи	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр	Лекції	
		4 год.	.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	

студента - 102		
	Самостійна робота	
	102 год.	
	Індивідуальні завдання: год.	
	Вид контролю: диф. залік	

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття паліативної медицини. Історія розвитку. Філософія паліативної медицини. Паліативна допомога як крок до цивілізованого суспільства.	2
2	Структура, види паліативної допомоги. Психологічні, соціальні і моральні аспекти паліативної медицини. Деонтологія. Етика. Особливості надання паліативної допомоги.	2
Всього лекційних годин		4

2.2.2 Семінарські заняття –не передбачен програмою

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Психологічні, соціальні і моральні аспекти паліативної медицини. Мистецтво спілкування.	1	розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Оцінка функціонального стану важко хворого. Спостереження за важко хворими і агонізуючими пацієнтами.	2	-«-	-«-

3	Лікувально - охоронний режим лікувально - профілактичних закладів. Безпечне лікарняне середовище.	1	-«-	-«-
4	Спеціальна паліативна допомога ХОСПС, робота медичної сестри.	2	-«-	-«-
5	Онкологічний хворий: оцінка функціонального стану..	1	-«-	-«-
6	Онкологічний біль, паліативна допомога при болю, тріступінчаті сходи знеболення	2	-«-	-«-
7	Паліативна допомога хворим ВІЛ - інфікованим. Проблеми етико – деонтологічної допомоги..	1	-«-	-«-
8	Ізольований сестринський відхід. Паліативна допомога і відхід в термінальній стадії	2	-«-	-«-
9	Диференційний залік	2	-«-	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль;-«-
	Всього годин	14		

2.2.4. Лабораторні заняття – не передбачані програмою

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Паліативна медицина: організаційні і педагогічні аспекти.	3	відеороліки, відеофільми, самостійна робота з інформаційними джерелами.	реферати; анотації; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему
2	Психотерапевтичні аспекти паліативної медицини.	3	-«-	-«-
3	Паліативна медицина та реабілітація.	3	-«-	-«-
4	Суть паліативної медицини.	3	-«-	-«-
5	Паліативна допомога людям старечого віку.	3	-«-	-«-
6	Паліативна допомога і потреби людей похилого віку.	3	-«-	-«-
7	Розвиток служби паліативної допомоги для пацієнтів з непухлинними хворобами.	3	-«-	-«-
8	Послуги хоспісу для пацієнтів з деменцією.	3	-«-	-«-
9	Удосконалення навичок паліативної допомоги в різних умовах.	3	-«-	-«-
10	Організаційна модель системи паліативної	4	-«-	-«-

	медичної допомоги інкурабельним онкологічним хворим.			
11	Групи самопомоги в паліативному лікуванні.	3	-«-	-«-
12	Створення системи паліативної і протибольової допомоги онкологічним хворим.	3	-«-	-«-
13	Роль сестринського персоналу у наданні паліативної допомоги.	4	-«-	-«-
14	Допомога онкологічним хворим при неврологічних симптомах.	3	-«-	-«-
15	Допомога при симптомах розладу системи травлення.	3	-«-	-«-
16	Робота сімейної медсестри з онкологічними хворими.	3	-«-	-«-
17	Лікування хронічного больового синдрому. Догляд за хворими.	3	-«-	-«-
18	Психологічний статус онкологічних хворих і проблеми їх реабілітації.	4	-«-	-«-
19	Психотерапевтична реабілітація онкологічних хворих.	3	-«-	-«-
20	Методи діагностики хронічного больового синдрому.	3	-«-	-«-
21	Методи лікування хронічного больового синдрому.	3	-«-	-«-
22	Потреби, які виникають в фінальному періоді життя.	3	-«-	-«-
23	Сестринський догляд в паліативній медицині.	3	-«-	-«-
24	Основні компоненти і принципи догляду в паліативній медицині.	4	-«-	-«-
25	Духовна підтримка невиліковних хворих.	3	-«-	-«-
26	Евтаназія.	3	-«-	-«-
27	Психологічні, соціальні та духовні аспекти при роботі з невиліковними хворими.	3	-«-	-«-
28	Підтримка сім'ї в період хвороби пацієнта та в період утрати.	3	-«-	-«-
29	Зняття фізичного та емоційного стресу при роботі з невиліковними хворими.	3	-«-	-«-
30	Моральні концепції, принципи і традиції медсестринської деонтології.	4	-«-	-«-
31	Заходи профілактики і контролю внутрішньолікарняних інфекцій.	4	-«-	-«-
32	Поняття лікувально-охоронного режиму, його елементи і значення для пацієнтів.	3	-«-	-«-
	Всього годин самостійної роботи студента	102		

Методи навчання (навести лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни): лекція, розповідь-пояснення, бесіда, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, дебати, спаринг-партнерство (навчання в парах),

Методи контролю:

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування;

тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему;

Підсумковий контроль: диф. залік

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Організація оцінювання поточного контролю. Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок. Підсумкове заняття (ПЗ) обов'язково проводиться згідно з програмою навчальної дисципліни протягом семестру за розкладом, під час занять. Прийом ПЗ здійснюється викладачем академічної групи. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з дисциплін

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу

семестрового контролю	
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з дисциплін	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методiku виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методiku виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.).
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.).

Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів...» або середню оцінку (с точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються ДЗ)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85

4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Мінімальна кількість балів, яку має набрати студент за поточну діяльність під час вивчення розділу, становить 70 балів, максимальна кількість балів - 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та при проведенні диференційного заліку.

Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні. Загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 120 балів.

Організація підсумкового контролю - диференційний залік. Допуск до диференційного заліку визначається у балах поточної навчальної діяльності, а саме: min - 70, max - 120 балів. Диф. залік проводиться викладачем академічної групи (або комісійно вразі незгоди студента з результатами атестації) на останньому занятті.

Диф.залік з дисципліни - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс :

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Під час проведення диференційного заліку проводиться оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми дисципліни.

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів;
1	16	13	10		
2	16	13	10		

3	16	13	10	«4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
4	16	13	10	
5	16	13	10	
	80	65	50	

Безпосередньо диф.залік оцінюється від - 50 до – 80 балів.

Технологія оцінювання дисципліни

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо після диференційного заліка. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та диф. заліку і становить min – 120 до max - 200.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄCTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові контрольні заняття, диференційний залік.

Студентам, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка **Fx**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка **F** виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

Оцінки "**Fx**" або "**F**" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють студенту відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 3) у залікову книжку та заповнюють відомості

Якщо диф.залік не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

3.2. Питання до диф.заліку :

1. Паліативна медицина - міждисциплінарний підхід. Мета та задачі паліативної помочі.
2. Право пацієнта в прийнятті рішення.
3. Харчування та годування хворих пацієнтів.
4. Паліативна допомога при синдромі хронічного болю. Принципи лікування (фармакологічні, інвазійні, не медикаментозні). Роль медичної сестри.
5. Євтаназія.
6. Участь медичної сестри в лабораторних дослідженнях.
7. Паліативна допомога інкурабельним онкологічним хворим. Структура паліативної допомоги. Роль медичної сестри.
8. Моральні концепції, принципи і традиції мед сестринської деонтології.
9. Участь медичної сестри в інструментальних методах дослідження.
10. Паліативна допомога хворим з вірусом імунодефіциту (ВІЛ-інфікованим) та синдромом набутого імунодефіциту (СНІДу).
11. Духовна підтримка невиліковних хворих.

12. Особиста гігієна пацієнтів. Харчування та годування хворих.
13. Проблеми етико-деонтологічної допомоги. Ізольований сестринський догляд. Паліативна допомога та догляд в термінальній стадії.
14. Робота сімейної медсестри з онкологічними хворими.
15. Випускання, зберігання та застосування лікарських засобів.
16. Філософія паліативної допомоги: автономія, відношення к життю та смерті, спілкування.
17. Психотерапевтична реабілітація онкологічних хворих.
18. Потреби, які виникають в фінальному періоді життя. Роль медичної сестри.
19. Служби паліативної допомоги.
20. Психологічна допомога на останньої стадії життя. Роль медичної сестри.
21. Заходи профілактики і контролю внутрішньо лікарняних інфекцій.
22. Паліативна допомога в Україні: складові та шляхи розвитку.
23. Підтримка сім'ї в період хвороби пацієнта та в період втрати.
24. Методи діагностики і лікування хронічного больового синдрому.
25. ХОСПИС. Характеристика. Принципи роботи. Структура. Завдання. Роль медичної сестри.
26. Психологічні, соціальні та духовні аспекти при роботі з невиліковними хворими.
27. Участь медичної сестри в інструментальних методах дослідження.
28. Лікування хронічного больового синдрому. Догляд за хворими.
29. Психологічний статус онкологічних хворих і проблеми їх реабілітації.
30. Сестринський догляд в паліативній медицині.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття, диф. заліка.

Завдання для самостійної роботи

1. Принципи паліативної допомоги. Загальна паліативна допомога. Спеціалізована паліативна допомога. Служби паліативної допомоги. Установи і організація паліативної допомоги. Персонал установи.
2. Паліативна і ХОСПИСна допомога в Україні: складові і шляхи розвитку.
3. Хоспис: структура, нормативи, принципи роботи. Організація роботи медичної сестри Хосписа
4. Тяжкохворий. Етапи хвороби. Надія. Етичні орієнтири спілкування з тяжкохворими їх родичами
5. Психосоціальний супровід у кінці життя. Страх смерті. Смерть як природний відхід з життя. Переорієнтація лікування. Психологічна допомога на останній стадії життя. Робота із скорботою. Біль розлучення.
6. Паліативна допомога при болю у світі доказової медицини. Особливості надання паліативної сестринської допомоги.
7. Онкологічний біль: причини, класична, діагностика болю у онкологічного пацієнта, принципи лікування онкологічного болю (трискупінчаті сходи знеболення). Роль медичної сестри.
8. Організація мультидисциплінарної співпраці при наданні паліативної допомоги інкурабельним хворим.
9. Паліативна допомога хворим з тривало поточними хронічними захворюваннями. Роль і завдання медичної сестри.
10. Синдром емоційного вигорання у медичних працівників паліативної служби.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

За бажанням студента під час вивчення відповідних тем він може виконувати індивідуальну роботу, яка проводиться в позаурочний час та при успішному її виконанні додатково оцінюється викладачем.

Орієнтовний перелік індивідуальних завдань:

- Проведення обстеження показового хворого, який потребує паліативної допомоги та підготовка огляду наукової літератури щодо досліджуваного випадку
- Підготовка огляду літератури за однією із запропонованих для самостійної роботи

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та інформальної діяльності, серед яких можуть бути конференції, наукові дослідження, участь у опитуваннях, симпозиумах, тощо):

На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (**не більше 10**)

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

3.6. Правила оскарження оцінки

Згідного загальних положень та наказів ХНМУ

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни(система вимог та правил, які викладач пред'являє до здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни). Щоб досягти цілей навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати лекції; читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягнутими у медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі фонендоскоп, зошит, ручку; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно.

Передбачена академічна мобільність, взаємозамінність залікових кредитів (обсяг 1 кредиту 30 годин). Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально.

Відвідування занять та поведінка Відвідування лекцій та практичних занять студентами є обов'язковим. Не допускаються запізнення студентів на лекції та практичні заняття.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Використання електронних гаджетів дозволяється лише з дозволу викладача. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни(активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Практичні заняття передбачають:

Активну участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,

- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Заохочення та стягнення (додаткові бали за конференції, наукові дослідження, правки, поради, участь у опитуваннях). Оцінювання індивідуальних завдань студента здійснюється за умов виконання завдань викладача (доповідь реферату на практичному занятті, доповідь з презентацією на практичному занятті, доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей, участь у Всеукраїнській олімпіаді). Бали (не більше як 10) додаються, як заохочувальні.

Техніка безпеки. На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін. Розробка, оновлення та затвердження силабусу навчальної дисципліни проводиться кожного навчального року. Обов'язкове розміщення на сайті ХНМУ в профілі освітньої програми «Медицина» до 30 червня поточного навчального року для наступного навчального року;

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності (в т.ч. відповідальність за порушення академічної доброчесності). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №2 та медсестринства підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

- 1.Белая книга. Стандарты и нормы хосписной и паллиативной помощи в Европе, ч.1 //Паллиативная медицина и реабилитация. - 2014 -№1 - С. 24-39.
2. Бондар Г.В., Вітенко І.С., Попович О.Ю. Паліативна медична допомога. – Донецьк: Донеччина, 2004. – С. 16-22.
3. Губський Ю.Г. Фармакотерапія в паліативній та хоспісній медицині - Київ здоров'я -2011 - 352с.
- 4.Оспанова Т.С. Паллиативная и хосписная помощь. Учебное пособие / Оспанова Т.С., Семидоцкая Ж.Д., Чернякова И.А., Химич Т.Ю., Неффа М.Ю. // Харьков. – ХНМУ. – 2018.- 87 с.
- 5.Про удосконалення організації надання паліативної допомоги в Україні. Наказ МОЗ України № 1308 від 04.06.2020р м. Київ. http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/RE34892.html
6. Спірна І.Д., Вітенко І.С., Напреенко О.К. та ін. Медична психологія: державний національний

підручник – Дніпропетровськ: ЧП «Ліра» ЛТД, 2012 – 444 с.

7. Паліативна допомога і ВІЛ-інфекція <https://nuozu.edu.ua/n/p/4874-paliativna-dopomoha-i-vil-infektsiia>

8. Паліативна та хоспісна допомога : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів ... / Ю. В. Вороненко [та ін.] ; ред.: Ю. В. Вороненко , Ю. І. Губський ; Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика. - Вінниця : Нова Кн., 2017. - 385 с. : табл., іл

9. Про ВІЛ / СНІД. Центр громадського здоров'я <https://phc.org.ua/dlya-pacientiv/pro-vil-snid>

10. ВІЛ – інфекція та СНІД. База тестів. <https://xn--80adi8aaufcj8j.xn--j1amh/testelex/base/98/1>

Допоміжна

1. Деонтологія в медицині.- в 2-х томах подж ред. акад. Б.В.Петровського.– изд.Москва, "Медицина"– 1988г.т.1.с.164-206.
2. Декларація відносно трансплантації органів людини. – Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с.34
3. Міністерство соціальної політики України. Наказ №58 від 29.01.2016р. "Про затвердження Державного стандарту паліативного догляду" // Міжнародний журнал "Реабілітація та паліативна медицина -2016 №1(3) -с108-128.
4. "Положення про торгівлю живими органами" - Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с.28
5. "Положення про запліднення in vitro та трансплантацію ембріонів"- Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с.32
6. "Положення про трансплантологію фетальних тканин"- Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с47
7. "Рекомендації про проведення до відповідності законодавств країн учасників з питань забору, пересадки та трансплантації матеріалів організму людини NR(78)29 - Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с102
8. "Резолюція про відношення лікарів до проблеми трансплантації органів людини - Права человека и профессиональная ответственность врача в документах международных организаций. Изд. "Сфера" Киев, 1998г. с75.
9. Гнездилов А.В. Психология и психотерапия потерь. Пособие по паллиативной медицине. Санкт-Петербург, 2002 -112 стр.
10. О.С. Бильченко «Врачебная этика и медицинская деонтология». Харьков, 2005. – 197 с.
11. Т.С. Оспанова, Ж.Д.Семидоцкая, И.А.Чернякова, Т.Ю.Неффа - Паллиативная и хосписная помощь. Учебное пособие, Харьков 2018, 87 стр.
12. Л.М. Ковальчук. Медсестринство в онкології. – Київ. – 2011р.

Інформаційні ресурси

1. Міжнародна класифікація хвороб (МКХ-10) <https://vood.com.ua/mkx>
2. В.М.Лехан, Д.Д.Дячук «Організаційна модель системи паліативної медичної допомоги інкурабельним онкологічним хворим» Дніпропетровськ 2006 р.
3. Науково-практичний журнал «Охорона здоров'я» №3 2003 р.
4. Бібліографія «Бібліотека головної медичної сестри» №1 2007
5. Научно-популярный журнал «Паллиативная медицина и реабилитация»
6. Научно-популярный журнал «Главный врач» «Паллиативная помощь» №6 2006 год.
7. «Сестринское дело», «Философия паллиативной помощи» №1 2007 год.
8. Научно-популярный журнал «Паллиативная медицина и реабилитация» №3

июнь 1997 год.

9. Научно-популярный журнал «Главный врач» «Совершенствование паллиативной помощи пожилым людям» №6 2006 год.
10. Медична освіта «Паліативна медицина: організаційні і педагогічні аспекти» №2 2003 рік.
11. Міжнародний суспільно-політичний щотижневик Єлизавета Глінка «Коли медицина вже безсила...» №28 2003 року.

д. мед. н., професор

Т.С.Оспанова